

DET 20. NASJONALE SEMINAR OM
HYDROGEOLOGI OG MILJØGEOKJEMI

Mandag 14. og tirsdag 15. februar 2011

Knut S. Heiers konferansesenter, NGU

Leiv Eirikssons vei 39, Lade, Trondheim

Foreløpig program

14. februar 2011

09:00-09:30 Registrering og kaffe

09:30-09:35 Åpning v/adm.dir. Morten Smelror

MILJØGEOKJEMI

Tema: *Miljøgifter i produkter*

Ordstyrer: *Henning K.B. Jensen*

09:35-10:20 **Keynote: Utfordring 1: Miljøgiftutvalsutredningen**

Ketil Hylland, UiO og NIVA

10:20-10:40 **Finnes det miljøgifter i fallunderlag i barnehager, skoler og på lekeplasser?**

Lise Støver, Trondheim kommune og Rolf Tore Ottesen, NGU

10:40-11:00 **Kjemisk kvalitet på salgsproduktet jord**

Ola Anfinn Eggen, Rolf Tore Ottesen, NGU, Øydis Iren Opheim, Mattilsynet og Håvard Bjordal, Bergen kommune

11:00-11:20 *Spørsmål*

11:20-11:40 *Pause*

11:40-12:00 **Erfaringer fra Tangenten (Nesodden kommunesenter): Bruk av miljøplan, materialister med mer for å sikre at de mest miljøvennlige byggematerialene blir valgt**

Eirik Rudi Wærner, Hjellnes Consult as

- 12:00-12:20 **Radontrygge byggeråstoffer**
Guri V. Ganerød, Tor Erik Finne, Eyolf Erichsen, Roald Tangstad, Robin Watson og Peer-Richard Neeb, NGU
- 12:20-12:30 **Ta det du får! Gi det du har! Kom til NGU på seminar**
Et møtested for hydrogeologer og miljøgeokjemikere gjennom 20 år
Bjørn Frengstad, NGU
- 12:30-13:20 *Lunsj*
- Tema:** *Bygeokjemi*
Ordstyrer: *Ola A. Eggen*
- 13:20-14:00 **Keynote: Statusrapport fra Tyskland**
Manfred Birke, BGR
- 14:00-14:20 **Utslipp fra skip: en mindre kjent kilde til forurensende stoffer i bymiljøet**
Henning K.B. Jensen, NGU
- 14:20-14:30 **Skipsverftsindustrien. Miljøtilstand ved verftene og driftsmessige miljøutfordringer i forhold til reduksjon av utslipp. Erfaringer fra gjennomførte undersøkelser av eiendommen og sedimentet utenfor verft**
Marit Elveos og Gaute Rørvik Salomonsen, Norconsult
- 14:30-14:40 *Spørsmål*
- 14:40-15:00 *Pause*
- 14:50-15:10 **Stabilisering av tungmetall forurenset skytefeltjord**
Helga Lassen Bue, NTNU og Gudny Okkenhaug, NGI
- 15:10-15:30 **Byjordkjemi i Kristiansand**
Ola A. Eggen, NGU
- 15:30-15:50 **Bygeokjemi i Dublin**
Tor Erik Finne, NGU
- 15:50-16:00 *Spørsmål*
- 17:00 *Seminarmiddag på NGU*

----O----

15. februar 2011

HYDROGEOLOGI

Tema: Urban hydrogeologi og forurensning

Ordstyrer: Atle Dagestad

- 09:00-09:45 **Keynote: Urban avrenning – fra rør til infiltrasjon og fordrøyning**
Sveinn Thorolfsson, NTNU
- 09:45-10:05 **Grunnvann i by; en fundamental bærekraftig ressurs**
Hans de Beer, NGU og Tone Muthanna, NIVA
- 10:05-10:25 **Hva skjer med murgårdene når grunnvannet synker?**
Eli Hauge Lirhus, Multiconsult AS
- 10:25-10:35 Spørsmål
- 10:35-10:55 *Pause*
- 10:55-11:15 **Grunnvannsovervåking i Frodeåsen. Karakteristiske grunnvannsfenomener i berggrunn og løsmasser i forbindelse med tunelldriving, basert på 12 år med digitale tidsserier av grunnvannsnivå**
Marianne S. Bjørkenes og Kevin J. Tuttle, Norconsult AS
- 11:15-11:45 **Groundwater and salt contamination – using geoinformation to estimate vulnerability**
Nils-Otto Kitterød, UMB, Camille Jouin, Bioforsk og Helge Tjøstheim, UMB
- 11:45-12:05 **The groundwater evolution in Bahi-Manyoni Basin in Tanzania**
Synnøve Knivslund, UiO
- 12:05-12:30 *Presentasjon av postere*
- 12:30-13:10 *Lunsj*
- 13:10-13:30 *Postersesjon*
- Ordstyrer: Randi Kalskin Ramstad*
- 13:30-13:50 **Termisk responstesting kontra varmeledningsevne målt i lab**
Heiko Liebel, NTNU, Bjørn Frengstad, NGU, Randi Kalskin Ramstad, Asplan Viak AS og Bjørge Brattli, NTNU
- 13:50-14:10 **Vinterdrift på Oslo lufthavn – miljøutfordringer i vann og grunn**
Morten Jartun, OSL
- 14:10-14:30 **Geofysisk overvåking av nedbrytbare avisningskjemikalier i umettet sone under snøsmelteperioden**
Astri Sjøiland, Esther Bloem og Helen K. French, UMB

- 14:30-14:50 *Pause*
- 14:50-15:10 **Recent developments in monitoring of contaminant transport at Gardermoen: update from the SoilCAM project**
Helen K. French og Esther Bloem, UMB
- 15:10-15:30 **Gardermoakviferen – fortsatt interessant som drikkevannskilde?**
Atle Dagestad, NGU
- 15:30-15:50 *Utdeling av Norsk hydrologiråds pris for beste studentforedrag og –poster*
- 15:50 *Avslutning*

POSTERE

15. februar

Groundwater Modeling in the Chikhwawa district, lower Shire area, in the southern region of Malawi

Media Sehatzadeh, UiO

Geochemistry and hydro-geological processes in the coastal aquifers, Southeastern Tanzania

Said S. Bakari, Per Aagaard, Rolf D. Vogt, Fritjof Ruden, Ingar Johansen & Steinar Gulliksen

Avsetningshistorie, løsmasseoppbygging og hydrogeologiske forhold tilknyttet akviferen i Trandumsbogen, samt nytten av modelleringsverktøyet GSI3D for tolkning og visualisering av geologiske data

Svein Ragnar Lysen, NTNU

Grunnundersøkelser for infiltrasjon. Ny veileder for forundersøkelse, befaring og detaljundersøkelse ved planlegging av små renseanlegg

Trond Mæhlum og Paul Andreas Aakerøy, Bioforsk jord og miljø

Store infiltrasjonsanlegg i jord – eksempler fra norsk potetindustri

Paul Andreas Aakerøy og Ola Stedje Hanserud, Bioforsk jord og miljø

Statistical relation between depth to bedrock and horizontal distance to exposed bedrock

Camille Jouin, Bioforsk jord og miljø

The influence of submarine groundwater discharge on contaminated marine sediments

Lena Evensen, UiO